

Les mares del box 22

Eloi de Miguel Careta

Una fraternitat de dones que va néixer de manera sobtada

Meudònim

Un forat a la placenta. “T’haurem d’ingressar per evitar qualsevol infecció”. Ingressada durant una setmana. La prevenció no va funcionar i la Vero va haver de donar a llum als sis mesos de gestació. El món li va caure a sobre i per intentar-lo aixecar una mica va preguntar si aniria tot bé. “No t’ho podem assegurar, però farem tot el que puguem”. Tanta incertesa va acabar desembocant en un riu de llàgrimes. “Sentia que navegava sense rumb”.

Les 48 hores posteriors al naixement de la Jana van ser un instant infinit de tensió. Fins que no passessin els primers dos dies, els metges no sabien si el nadó viuria. Els únics que semblaven tenir la certesa de què passaria eren els familiars. “Ànims, ens en sortirem”. Però ni les millors intencions curen una ferida oberta. “Et volien ajudar, però a vegades aconseguien el contrari. Jo no estava bé. Sabia que no tot anava bé. Que potser no ens en sortiríem”.

Pocs dies després, va rebre l’alta. Quan el sol començava a caure, va marxar cap a casa. Va ser el primer trajecte de molts. Una mica més d’una hora de viatge separava casa seva de l’hospital. Durant els tresos mesos que faria el viatge dues vegades al dia, aquest seria el seu moment de descans. Però, el primer de tots va ser just el contrari. “Sentia que estava abandonant la meva filla”.

L’estona al cotxe era un moment de descans, però no d’evasió. Una pila de discs amb música gravada s’apilaven a la guantera. Tant era quin decidís reproduir, perquè no n’escoltava cap. Hi havia dies que no hi havia ni un moment per parar i respirar. “Demà li farem una prova al cervell a la Jana, per veure com evoluciona”. Llavors, “preguntava les conseqüències si la prova no sortia bé i me les explicaven. I ja no descansava”.

L'UCI de la unitat de neonatal de l'Hospital Vall d'Hebron es dividia en petits departaments anomenats boxs. A cada un hi havia vuit incubadores, una sala de descans per a les mares i els pares, un lactari –on les mares anaven a treure's llet– i un grapat de sofàs. A la Jana, la van assignar al box 22.

Sobre una taula de la sala de descans hi havia un àlbum amb fotos de nens que havien passat pel mateix i que ara estaven sans. La Vero les observava mentre es treia llet materna amb l'ajuda d'un extractor elèctric. “Si te'n poguessis treure una mica, estaria molt bé. Ajuda molt els nadons”. Així que, a poc a poc, la màquina anava succionant el pit. Després d'una bona estona, amb prou feines aconseguia cobrir la base del biberó. “No era capaç de treure'n més. Em deprimia”.

L'estona al lactari o a la sala de descans intentant espremer el pit fins que en sortissin, amb sort, un parell de gotes de llet, era un moment de soledat i, sovint, de frustració. Cada gota era una victòria. “Un matí, després d'uns quants dies sense que sortís res, vaig aconseguir treure'm quatre gotes. Em va alleugerir i ho vaig celebrar. Els metges deien que cada gota era com or per al nadó”.

Per donar a llum a la Jana amb només sis mesos, a la Vero li van practicar la seva tercera cesària. El dolor era horrible. Incomoditat i punxades arreu del cos. Per pal·liar l'efecte de les fiblades, passava llargues estones asseguda a la sala de descans. Li havien recomanat fer uns dies de repòs a casa, però no ho preveia. “El meu cap i el meu cos em deien que havia d'anar a l'hospital”.

Tan bon punt l'estat de la Jana va millorar una mica, els metges van recomanar utilitzar el mètode cangur. És a dir, treure el nadó de la incubadora per posar-lo al pit de la mare o el pare durant una estona. Aquesta pràctica té grans beneficis per al nounat: el protegeix de malalties i l'ajuda en el seu desenvolupament. A poc a poc, quan els prematurs del box 22 començaven a estar més estables, anaven ocupant els sofàs per practicar aquest mètode.

Al costat del sofà on feia de cangur la Vero, hi havia la Sandra. Gràcies a una fecundació *in vitro*, havia de tenir una filla i un fill. Però, per complicacions en l'embaràs, la filla va morir a la panxa i el fill va néixer de manera prematura i en estat greu. En aquells sofàs, ambdues escalfades per la calor dels seus nadons i cobertes amb un buf que li deien 'paraula d'honor' per la semblança amb aquest tipus d'escot, va néixer una amistat perenne.

La pèrdua de la seva filla havia deixat la Sandra molt tocada. Però, d'entre la desolació, encara arrancava forces per lluitar pel seu fill. Les operacions complicades se succeïen, amb els seus consegüents alts i baixos emocionals. L'amistat va ser balsàmica. "Sense això hauria estat molt més dur. Per a mi, va ser fonamental tenir una amiga que em donés suport i que estava passant pel mateix que jo".

Al cap d'uns dies, l'Eva va ocupar un altre sofà. El seu fill va deixar de respirar tres hores després d'haver nascut amb gairebé set mesos. "Ens van dir que esperéssim per anar al registre, perquè si mor en les primeres 24 hores no s'ha de registrar". Amb els ulls aixecats, com si els hagués clavats en la ment per recordar alguna cosa, l'Eva assegura que el dia que va néixer en Cesc, el seu fill, va ser el millor i el pitjor de la seva vida.

Els moments on tocava enfrontar-se amb l'extractor elèctric per treure llet seguien sent, sovint, de frustració. Però, almenys, ja no eren de soledat. "L'estona al lactari era com una mena de teràpia de grup. Amb els sentiments a flor de pell, rèiem i ploràvem per qualsevol cosa". Les dificultats del camí, doncs, eren compartides i més suportables. Però aquesta estima implicava que el patiment també anava a l'una.

Les mares recorden a l'uníson una parella desconsolada plorant a les portes del box. La vida del seu nadó havia durat un dia. "No existeixen les paraules necessàries per adreçar-te a algú en aquesta situació". Ho comentaven a la sala de descans i la por i la tristesa envaïen l'espai. En algunes ocasions, entre distraccions, podien arribar a oblidar la corda fluixa on es trobaven. Però quan passava alguna cosa així, hi tornaven de manera brusca.

Molts pares solien anar a l'hospital només als caps de setmana. Feien de cangur el dissabte i el diumenge, però entre setmana es dedicaven a les seves obligacions laborals.

Moltes mares sentien que, a escala familiar, estaven passant el tràngol soles. “Vaig trobar a faltar que la meva parella m’acompanyés més. Tothom et deia una cosa o altra, però a l’hora de la veritat em vaig trobar una mica sola davant la situació”.

Ho recorda la Vero, que en algunes ocasions va haver d’escoltar per part de familiars explicacions carregades de condescendència. “Has d’entendre que el negoci de la teva parella és bastant recent i s’hi ha de dedicar”.

Entre elles, doncs, va néixer un suport mutu, fruit d’“amistats veritables”. Quan a l’Arnau, el fill de la Sandra, li van fer una operació molt complicada amb èxit, totes es van prendre la llicència de celebrar-ho a base de cigalons. Abraçades i llàgrimes. Era una festa amb una alegria tan genuïna que podia passar per un funeral. I als moments de tensió, quan els nervis s’agrupaven a la panxa, la solució era una compra a l’engròs de xocolatines.

L’Esther va arribar al box un temps després. El seu fill, en Marc, també havia nascut de manera sobtada. Però va ser una més de l’equip. Així és com es deien entre elles i encara avui ho mantenen. “Fem un molt bon equip”. El seu primer impacte amb el box la va deixar marcada. Quan va entrar a la sala de descans, es va trobar una dona que es treia llet del pit. Era per al seu fill, en mort cerebral després que el cordó umbilical se li hagués quedat lligat al coll. Esperava, mentre es treia la llet, que morís.

“Va ser una experiència molt dura, que no s’acabava mai; però n’hem tret coses molt positives”. Ara, set anys després que nasqués el seu fill, ho recorda i assegura que, amb el temps, cada cop dóna més valor a una infinitat de coses que en aquell moment li passaven per alt.

Abans de marxar de l'hospital, les mares van decidir crear un grup de Whatsapp per poder seguir parlant. "A casa, per fil!!", en va ser el títol, acompanyat d'una foto d'en Bob Esponja de perfil. Segurament intuïen que, en no massa temps, seria l'única cara que veurien a les televisions de casa seva.

El grup, set anys més tard, encara treu fum. Hi ha dies que parlen menys. Potser alguna d'elles es limita a passar una foto del seu fill o la seva filla, preparat per la a funció del col·legi o enfadada perquè en comptes del Playmobil d'un castell, els Reis li han regalat una disfressa de tigre.

Quan comencen a endinsar-se en els records, però, les emocions tornen a aflorar i els missatges carregats de sentiments s'encadenen:

-Ens continuem tenint i donant suport. Gràcies per tot, família.

-Als vostres nens, me'ls estimo moltíssim!

-Em fareu plorar i tot.

-Compteu que aquesta amistat serà per a tota la vida.

-Sí, aquí seguim set anys després...

-Ei, noies! Ahir vaig sortir, i quina pallissa. Ja no ho recordava!